

Summary from previous week

- The cup used for Kiddush must be complete and unblemished. No part of the cup should be broken or chipped, even the base.
- The cup should hold a revi'is of wine or grape juice. There are three opinions on the volume of a revi'is: (i) 86 cubic centimetres, (ii) 137 cubic centimetres, and (iii) 150 cubic centimetres.
- One should be strict with Kiddush on Friday night and bentching as these are Torah obligations. Similarly, one should be strict for Kiddush on Yom Tov as we learn the laws for Yom Tov Kiddush from the laws of Shabbos Kiddush.
- The Kiddush cup should be beautiful. Disposable cups are not permitted unless there is nothing else available. If no cups are available, one could make Kiddush over the bottle.

שמירת שבת כהלכתו מז:טו

טו. לא יקדש בכוס פגומה (טז), דהיינו כוס ששתו כבר מיינה, ואפילו רק טעמו ממנו טעימה כלשהי (טז), ואף כששתו ממנו באמצעות קש בלבד וכדו' – יש להחמיר (ע). וגם אם שתו ישירות מן הבקבוק, לא ימזוג מן היין שבו לתוך הכוס לצורך הקידוש (עא).

ואולם בדיעבד, אם קידש על היין ונתברר לו שהיה פגום – יצא ידי חובתו (עב), ובשעת הדחק שאין לו יין שאינו פגום (ואי-אפשר לתקנו, וכדלהלן) מותר אף לכתחילה (עג) לקדש על כוס פגומה (עד).

אפשר לתקן כוס פגומה (עה) על-ידי הוספת מעט יין או משקין אחרים (עו) מן הבקבוק לכוס (עז). ואף אם יוסיף מעט מים – מכוס של מים שלא שתו ממנה, או אפילו מים מן הברז (עח) – יש בזה משום תיקון הכוס (עט), ובלבד שהמים לא יחלישו את חוזק היין יתר על המידה (פ).

Shemiras Shabbos Kehilchaso 47:15

One should not make Kiddush with a cup of wine from which somebody has already drunk. One should be strict about this, a) however small a sip may have been taken from it, and b) even if whoever drank from the wine did so through a straw. Similarly, if someone drank straight from the bottle, one should not pour any of the remaining wine into a cup in order to make Kiddush. Still, after the event, if one has made Kiddush and then discovers that the wine was previously tasted, one has discharged one's duty to make kiddush.

Moreover, in time of difficulty, if one only has wine which has previously been tasted (and one cannot cure the defect in the manner described below), one may use it to make Kiddush. The defect inherent in a cup of wine which has been tasted may be put right by adding a little wine or other drink from the bottle (out of which nobody has drunk) to the cup. It is even sufficient to add a little water out of a cup of water from which no one has drunk, or even from the tap, so long as the water does not weaken the strength of the wine too much.

היין שנשאר בכוס של קידוש אחרי ששתו ממנה, וכמבואר להלן פרק מח סעיף ט, לא יחזירונו לבקבוק, כי אז כל היין שבבקבוק יהיה פגום לקידוש, אלא תחילה יוסיף מעט יין מן הבקבוק לכוס, ורק אחר כך יחזיר את כל היין מן הכוס לבקבוק (פא). ולכן, הרוצה לקדש על כוס שחברו כבר קידש עליה ושתה ממנה, טוב יעשה אם יוסיף תחילה מעט יין מן הבקבוק לכוס, יחזיר את כל היין שבכוס לבקבוק, וימלא את הכוס מחדש לשם מצות קידוש (פב) וראה לעיל סעיף יג.

Shemiras Shabbos Kehilchaso 47:15

Wine left in the Kiddush cup after one has drunk from it (as explained in Chapter 48, paragraph 9), should not be returned directly to the bottle. Were one to do this, the tasted wine in the cup would spoil all of the wine in the bottle for making Kiddush. What one should do is first add a little wine from the bottle to the cup and only then pour all of the wine in the cup back into the bottle.

If one wants to make Kiddush with a cup of wine which someone else has already used for Kiddush and partially drunk, one would do well first to add a little wine from the bottle to the wine remaining in the cup, next to pour all of the wine in the cup back into the bottle and then to refill the cup for the mitzva of Kiddush.

טז. מצוה לקדש על כוס מלאה (גפ), גם אם היא מכילה כמה רביעיות (דפ), אבל אם אין לו אלא כוס גדולה ואין לו די יין כדי למלאותה, מותר לקדש עליה גם אם אינה מלאה, אם אמנם יש בה לפחות רביעית יין (פה), וכדלעיל סעיף ט.
נשפך מן היין שבכוס בשעת הקידוש, יצא ידי חובתו גם אם לא נשאר בכוס רביעית שלמה (פז), ומכל מקום טוב יעשה אם ישוב וימלא את החסר (פז), וראה להלן פרק מח סעיף טו.

Shemiras Shabbos Kehilchaso 47:16

The mitzva is to make Kiddush with a full cup, even if it contains several *reviios*. However, in the event that one only has a large cup, and not enough wine to fill it, one may make Kiddush with it, even if it is not full, provided it does indeed contain at least a *reviis* of wine. (See paragraph 9 above.) If some of the wine spills from the cup during Kiddush, one fulfills one's obligation to make Kiddush even if there is not a whole *reviis* left in the cup. Nonetheless, one would do well to make up the deficiency.

שולחן ערוך אורח חיים סימן רעא סעיף י

מקדש (מב) על כוס מלא יין (מג) שלא יהיה פגום, וטעון (מד) כל מה שטעון כוס של בהמ"ז, (מה) כא <יג> ואומר ויכלו מעומד, ואח"כ אומר בפה"ג ואח"כ קידוש. הגה: ויכול לעמוד בשעת הקידוש, (מו) ויותר טוב לישב (כל בו); ונוהגים לישב (מז) אף בשעה שאומר ויכלו, רק כשמתחילין עומדין קצת לכבוד השם כב כי מתחילין יום הששי ויכלו השמים ונרמז השם בר"ת. וכשמתחיל (מח) כג יתן עיניו בנרות (מהרי"ל ושכל טוב), ובשעת הקידוש בכוס של ברכה, וכן נראה לי. (מט) ע"ל סימן קפ"ג סעיף ד'.

Shulchan Aruch Orach Chaim 271:10

10 One should recite Kiddush (42) over a full cup of wine. (43) It should not be *pagum* and must meet (44) all the requirements of the cup of wine used in Grace after Meals. (45) *Vayechulu* should be said before Kiddush while standing; the blessing *Borey Peri Ha-Gafen* is then said; and, afterwards, Kiddush. *Gloss: One may stand while reciting Kiddush, but (46) it is preferable to sit. The custom is to sit (47) even while saying Vayechulu except that at its start the custom is to stand, for a short while, in honor of the Name of God — for the words are said at its beginning, whose first letters allude to the Name i.e., the Tetragrammaton.* (48) *One should direct his eyes, when beginning Vayechulu, at the Shabbos candles, and during Kiddush, at the cup over which the blessing is made — so is it in my opinion.* (49) *See above, Sec. 183, Par. 4.*

משנה ברורה סימן רעא ס"ק מב

(מב) על כוס מלא - דכוס של קידוש והבדלה הוא בכלל שאר כוס של ברכה דצריך שיהיה מלא וכנ"ל בסימן קפ"ג ס"ב בהג"ה ואם איננו מלא ואין לו כוס אחר לערות בתוכו מותר לקדש עליו כיון שיש שיעור רביעית בהיין שבתוכו וכדמוכח לקמיה בסעיף י"א:

Mishnah Berurah 271:42

(42) Over a full cup. For the Kiddush and Havdalah cups are considered the same as other cups over which blessings are made, which must be full, as above, Sec. 183, in the gloss to Par. 2. If it is not full and there is no other smaller-sized cup in which to pour the wine, Kiddush may be made over the deficient cup since the wine in it has the required measure of a *revi'is*, as is implied from below, Par. 11.

משנה ברורה סימן רעא ס"ק מה

(מה) ואומר ויכלו מעומד - שהוא עדות על בריאת שמים וארץ ועדות בעיני מעומד ואע"פ שאומרו בתפלה חוזר ואומרו כדי להוציא בניו ובני ביתו [טור] וברוקח הביא בשם מדרש דצריך לומר ויכלו ג' פעמים אחד בתפלה ואחד לאחר התפלה ואחד על הכוס וכתבו האחרונים דאם שכח לומר ויכלו בשעת קידוש אומרו באמצע סעודה על הכוס:

Mishnah Berurah 271:45

(45) *Vayechulu* should be said while standing. For it is testimony on the creation of the heavens and earth by God. Testimony must be given while standing. Although *Vayechulu* has already been said during the Ma'ariv prayer, one must repeat it before Kiddush so that his children and family members fulfill their obligation to say it. [Tur] The *Rokeyach* cites a Midrash that *Vayechulu* must be said three times: once during prayer, once after prayer and once over the Kiddush cup. The Acharonim write that if one forgets to say *Vayechulu* during Kiddush, he should say it during the meal over a cup of wine.